

DEJSTVA O LESNEM PRAHU

ROADMAP ON CARCINOGENS

Ocenjuje se, da so približno trije milijoni delavcev v EU izpostavljeni lesnemu prahu. Dolgotrajna izpostavljenost lesnemu prahu lahko povzroči raka nosne votline in obnosnih votlin. Lesni prah je uvrščen v skupino 1 rakotvornih snovi po IARC*, kar pomeni, da se šteje za nedvomnega povzročitelja raka pri ljudeh.

Kdo je ogrožen?

Poklici, pri katerih je izpostavljenost lesnemu prahu velika, vključujejo upravljavce brusilnikov in stiskalnic v lesni industriji, upravljavce stružnic, gradbene delavce in mizarje. Gospodarske panoge, v katerih so delavci izpostavljeni lesnemu prahu, so proizvodnja pohištva, gradbeništvo, gozdarstvo in mizarstvo.

Več o snovi

Lesni prah nastane pri rezanju in oblikovanju lesa s stroji in orodjem. Velike količine lesnega prahu nastajajo na primer v žagah. Najbolj ogroža fini prah, ki ga lahko vdihavamo globoko v nos in pljuča, kjer naredi največ škode. Fini prah se bo tudi razširil daleč od mesta rezanja. Količina in vrsta lesnega prahu sta odvisni od vrste lesa in uporabljenega stroja.

Kako simptomi vplivajo na nas?

Ko delavci vdihavajo prah, se ta nalaga v nosu, grlu in drugih dihalnih poteh. Izpostavljenost lesnemu prahu lahko povzroči boleznih dihal, draženje oči, kožne bolezni in ob dolgotrajni izpostavljenosti raka.

Ocenjuje se, da je čas med izpostavljenostjo in nastankom z lesnim prahom povezanega raka nosne votline vsaj 20 let.

Kaj lahko storimo?

Opravljamo ustrezne meritve izpostavljenosti, da vemo, kdaj je treba ukrepati. Preverimo, ali delavci poročajo o težavah z dihalnjem. Najboljša rešitev je obvladovanje izpostavljenosti s spremembami pri načrtovanju in tehnologiji, kot je na primer namestitev odsesovalnih sistemov z zbiralniki na mestih, kjer nastaja prah. Izpostavljenost lahko zmanjšamo tudi s skrbnim izbiranjem vrste lesa, opreme in delovnih tehnik. Osebna varovalna oprema, kot so respiratorji, je kratkotrajna rešitev za zmanjšanje izpostavljenosti in naj se uporablja le kot zadnja možnost.

Viri: ETUC, HSE, IARC